

6 Počítání modulo polynom

1. V $\mathbb{Z}_2[x]$ najděte největší společný dělitel $d(x)$ polynomů $p(x) = x^7 + x^6 + x^5 + x^4 + x$ a $q(x) = x^3 + 1$.
2. Řešte rovnici $(x+1)r(x) = x+2$ v okruhu $A = \mathbb{Z}_3[x]/q(x)$, kde $q(x) = x^2 + 2x + 2$. Tvoří tento okruh těleso? Kolik prvků má okruh A ?
3. Rozhodněte, zda je okruh $B = \mathbb{Z}_3[x]/q(x)$, kde $q(x) = x^3 + 1$, těleso. Najděte inverzní prvek k prvku $x^2 + 1$ a vypište všechny prvky, které nemají v okruhu B inverzní prvek.

6.1 dělení polynomy v $\mathbb{Z}_n$

6.2 1) zjistím, zda má polynom inverzi - tedy v $\mathbb{Z}_3/q(x)$

- $\text{GCD}(q(x), a)$

- $\text{GCD} = 1 \rightarrow$ existuje inverze

- inverze zjistím rozšířeným Eukleidem

2) výpočet hodnoty polynomu $r(x)$

- upravím pomocí inverze tak, abych měla tvar $r(x) = \dots$

- výpočet

3) je okruh těleso?

✓ Okruh polynomy nad $\mathbb{Z}_p[x]/q(x)$ je těleso, jestliže $q(x)$ je ireducibilní v $\mathbb{Z}_p[x]$.

$\mathbb{Z}_p[x]$ je těleso, pokud p je prvočíslo.

- do $q(x)$ postupně doplním prvky $\mathbb{Z}_p$ a spočítám, pokud $\neq 0$, pak $q(x)$ nemá reálné kořeny $\rightarrow$ je ireducibilní $\rightarrow q(x)$ je rovněž těleso

4) počet prvků v okruhu

$|A| = p^k = 3^2 \rightarrow$ stupeň polynomu $q(x)$
 $\rightarrow \mathbb{Z}_3$

5) prvky v obvodu A

$$A = \{ase + b, a, b \in \mathbb{Z}_p\}$$

6) ověřím, zda rovnice leží v obvodu
~~to~~ - která část není prokem,
ta se udělá mod $q(x)$

6.3

1) předpoklad - $\mathbb{Z}_p$ je těleso

2) zjistím, zda je $q(x)$ těleso
- viz 6.2

3) hledám inverzní prvek

$$- \text{GCD}(q(x), a)$$

- $bx + c = 1 \rightarrow$ inverz existuje

4) výpočet inverz - kde složíte
vyjádření "1" $\rightarrow$ výpočet k "2"
která je o krok předtím

5) prvky, které nemají inverz

= prvky, které - ~~jsou součet~~ ^{přes} inverz
- ~~jsou součet~~

$$B = \{ax + b; a, b \in \mathbb{Z}_p\}$$

- jsou součet přes inverzní prvek

- součet přes výsledek

$$q(x) : (\text{prvek} \cdot \text{inverz})$$

- ~~jsou~~ určit nejvyšší stupeň
(dle inverz)

$$k(x) (\text{inverz}) = a (\text{inverz}) \quad a \in \mathbb{Z}_p$$

$$k(x) (\text{prvek}) = bx + c \quad b, c \in \mathbb{Z}_p$$